

Dorota Dyjakon

**PRZEMOC
TERAPIA
ZADOŚĆUCZYNIENIE**

Z doświadczeń badacza i terapeuty

*Wszystkim, którzy mają odwagę
spotkać się ze sobą*

Spis treści

Wprowadzenie	7
Pytania o tożsamość osób uzależnionych od alkoholu jako sprawców przemocy domowej. Inspiracje teoretyczne	
1. Przemoc domowa z perspektywy nauk społecznych11
Wstęp	11
Czym jest przemoc?	14
Teorie wyjaśniające przemoc domową	18
Pomoc udzielana sprawcom przemocy – psychoterapia.	27
2. Alkoholizm jako choroba31
Definicja alkoholizmu.	32
Fazy rozwoju uzależnienia od alkoholu	35
Zniekształcenia w myśleniu osób uzależnionych.	37
Mechanizmy choroby alkoholowej	38
Rozwojowy model powrotu do zdrowia	44
Leczenie uzależnienia	49
Rodzina alkoholowa i proces zdrowienia	50
Alkoholik jako sprawca przemocy.	55
Pięć form przemocy według N. K. Denzina	57
Przemoc a alkoholizm – podsumowanie	61
3. Tożsamość człowieka w świetle teorii psychologicznych62
Przegląd stanowisk badawczych	62
Tożsamość człowieka w perspektywie psychologii poznawczej	65
Ujęcie narracyjne tożsamości człowieka	70
Wywiad autobiograficzny jako źródło poznawania zmian w tożsamości	73
Kliniczne spojrzenie na tożsamość osobową	76
Tożsamość jako struktura zmieniająca się – koncepcja Marka Adamca.	81
Tożsamość w procesie badawczym – podsumowanie	85

Wokół pytań o możliwość zmiany i efekty terapii w pracy ze sprawcami przemocy domowej

1. Metody badań87
Wstęp	87
Problem badawczy	89
Hipotezy badawcze	90
Osoby badane i procedura	90
Charakterystyka zastosowanego wywiadu autobiograficznego	91
Psychoterapia	92
Przebieg psychoterapii	93
Kwestionariusz Oceny Rodziny – FAM III	99
Wywiad z rodziną	101
2. Wyniki badań	102
Analiza zmian w tożsamości	102
Poczucie odrębności od otoczenia	104
Poczucie wewnętrznej treści	118
Poczucie spójności	121
Poczucie ciągłości własnego „ja”	122
Wnioski z przeprowadzonych badań	124
Analiza zmian w relacjach rodzinnych	126
Analiza zmian w zachowaniach przemocowych stosowanych przez alkoholików wobec rodziny	131
3. Dyskusja wyników	135
Komentarz do postawionych hipotez	135
Interpretacja zmian w relacjach rodzinnych	136
Zdobywanie tożsamość sprawcy przemocy jako czynnik zapobiegający przemocy	138
Konsekwencje przepracowania przemocy przez alkoholików dla członków rodziny	140
Psychoterapeuta jako badacz. Kilka refleksji	140
Zakończenie	143
Bibliografia	145
Aneksy	153